

Ἐκ τοῦ Τουρκ. *yet* = τροφή.

Ἡ τροφή τῶν ζώων ἢ τῶν πτηνῶν Βιθυν. (Κουβούκλ.) Ὀρράκ. (Ἀδριανούπ. Αἰν. Τσακίλ.) Κρήτ. Κῶς Λυκ. (Λιβύσσ.) Λέγαρ. Πόντ. (Κρώμν. Τραπ. Χαλδ.) Ρόδ. Σάμ. (Μαραθόκ.) Σύμ.—Λεξ. Περίδ. Βυζ. Βλαστ., ἐνθ' ἄν. Πρω. Δημητρ.: Τὸ ἄλογό μου μόνο ἓνα γέμι ἔφαγε σήμερα Μέγαρ. Νὰ τοῦ 'βα- ζάρης τοῦ χτημάτου τὸ γέμι ('βατζάρης = αὐξήσης, χτημά- του=δνου) Κρήτ. Βάλε του τοῦ μουλαριοῦ μισολιά γέμι, ἵατ' ἔχει ταῦτέρου στραθιά (μισολιά=ὀλίγον, ταῦτέρου= ὕριον, στραθιά=πορεία) αὐτόθ. Τ' ἄλογον 'κ' ἔχ' γέμι' ὥμν. Τραπ. Τὸ γέμι-ν δ' ἀλαφκιού Κῶς. Πῆγε νὰ δώξ' ἔμ' τ' ἄλογα Τσακίλ. Ἡ πόρτα ταλοῖπον-νὶς τόσα χρόγια ποὺ τὸ γέμι-ν γι' ἀποὺ τίς κοπριές ἐν ἔρ-γοις (ταλοῖπονις=τὸ κοπρόν, ἐν ἔρ-γοις = δὲν ἦνοιγε) Σύμ. Κάμε γέμι-ν, νὰ δῆς πόσες πέριδες θὰ μαευτοῦν (μαευτοῦν=μαζευτοῦν) αὐτόθ. Ὁ παλιόβοδος δὲ δὸ ἔφαγενα τὸ γέμι τ' Κουβούκλ. || Πα- ροιμ. Τὸ καλὸν τ' ἄλογον τὸ γέμι'ν ἄθε ἀρτουρεῦ' (τὸ καλὸν ἄλογον κάμνει νὰ περισσεύῃ ἢ τροφή του· ἐπὶ φιλοπόνου ἐρ- γάτου, τοῦ ὁποίου αὐξάνεται ὁ μισθός) Χαλδ. Μοναχό του τ' ἄλογο ἀδιδέρνει τὸ γέμι (ἀδιδέρνει=ἀντιγέρνει, αὐξάνει· συνών. τῇ προηγούμενῃ) Κρήτ. Συνών. παροιμ. τ' ἄλογο μονάχο του ἀξαίνει τὴν ταγὴ του. || Γνωμ.

Κυρασελένη ἀποβραδύς, | βάλε ψωμί 'ς τὸ τουβραδί, κυρασελένη τὸ πωρνό, | βάλε γέμι τῶβ-βοδιῶ (κυρασελένη=τὸ οὐράνιον τόξον, τουβραδί=μικρὸς σάκκος, πωρνό=λίαν πρωτ' ἐπὶ τῶν γεωργῶν, οἵτινες, ὅταν ἴδουν τὸ οὐράνιον τόξον κατὰ τὸ βράδυ, πρέπει νὰ ἐτοιμάζωνται διὰ τὴν ἐργασίαν τῆς ἐπομένης ἡμέρας, διότι ὁ καιρὸς θὰ εἶναι καλός. Ὅταν ὁμως ἴδουν τὸ οὐράνιον τόξον τὴν πρωίαν, ὁ καιρὸς δὲν θὰ εἶναι καλὸς καὶ πρέπει νὰ δώσουν τροφήν εἰς τὰ ζῶα των) Ρόδ. || Ἄσμ.

Βάλε τὴ γέμη περισσὴ καὶ σφίξε καὶ τὴ σέλλα Αἰν. Συνών. ταγὴ, φάγνα. β) Τὸ δόλωμα πρὸς ἀλιεῖαν ἰχθύων Προπ. (Ἀρτάκ. Πάνορμ.): Ἐχ'ς γέμια; Ἀρτάκ. Συνών. μέλισμα, μελισιῖά, πασμός.

γεμίδι τό, Κρήτ. Πελοπν. (Ἀχαῖα Μάν. Καρδαμ. Λεῦκτρ.) —Λεξ. Περίδ. Αἰν. Μπριγκ. Δημητρ. γιμίδ' Θεσσ. (Ζαγορ.) Μακεδ. (Χαλκιδ.) Προπ. (Ἀρτάκ.) γιομίδι Πελοπν. (Κάμ- πος Λακων. Καρδαμ. Λεῦκτρ. Μάν. Μαντίν. Οἰν.) —Λεξ. Βλαστ. 283 γιομίδ' Ὀρράκ. (Σηλυβρ.) γιουμίδ' Εὐβ. (Ἀκρ.) Θεσσ. (Δομοκ.) Ὀρράκ. (Ἀδριανούπ. Αὐδήμ.) Στερελλ. (Αἰ- τωλ. Ἀράχ.) γιουμόδ' Ὀρράκ. (Σουφλ.)

Ἐκ τοῦ ρ. γεμίζω. Διὰ τὸν σχηματισμὸν πβ. ἀβγατίδι.

1) Πᾶν ὅ, τι χρησιμοποιεῖται πρὸς πλήρωσιν κενοῦ χώρου, οἷον βάμβαξ, ἔρια, λίθοι κττ. Εὐβ. (Ἀκρ.) Θεσσ. (Ζαγορ.) Ὀρράκ. (Ἀδριανούπ. Αὐδήμ. Σηλυβρ.) Κρήτ. Μακεδ. (Χαλ- κιδ.) Πελοπν. (Ἀχαῖα Κάμπος Λακων. Καρδαμ. Λεῦκτρ. Μάν. Οἰν.) Προπ. (Ἀρτάκ.) Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀράχ.) —Λεξ. Περίδ. Αἰν. Μπριγκ. Δημητρ.: Αὐτὰ τ' ἀγουραστὰ παν- νιὰ εἶνι καλὰ γιὰ γιουμίδια Ἀκρ. Ἀ δὰ πιτάξον τὰ γιου- μίδια, θὰ βάλουν πλατανόφ'λλα 'ς τὰ προσκέφαλα Αὐδήμ. Βρήκαμε πέτρα καλὴ γιὰ γεμίδι Λεῦκτρ. Μὰ δὲ τς' ἤφηκε γεμίδια, κ' εἰδὰ' θελα βάλει νὰ γεμίση τὸ στρώμα Κρήτ. Θ' ἀλλάξω τὰ γιομίδια ἀπὸ τὰ προσκέφαλα, Ἀχαῖα. Ρί- ξαμε τὸ γεμίδι τοῦ καμινιοῦ σήμερα (ἐρρίψαμεν καταλλή- λους λίθους εἰς τὸν θόλον τῆς καμίνου πρὸς ἀσβεστοποίησιν) αὐτόθ. Τὸ γεμίδι τῆς καμάρας (λίθοι χρησιμοποιοῦμενοι, ἵνα πληρωθῇ τὸ κενὸν τῆς ἔξω ἐπιφανείας τοῦ θόλου τῶν οἰ- κιῶν καὶ κατασκευασθῇ οὕτως ὀρίζοντιᾳ ἐπιφάνειᾳ) Καρδαμ. Λεῦκτρ. || Φρ. Γιουμίδια νὰ δὰ βάλ', Παναγία μ'! (ἀρά· νὰ χρησιμοποίησιν αὐτὰ διὰ γέμισμα τοῦ προσκεφαλαίου τὸ

ὁποῖον τίθεται εἰς τοὺς νεκροὺς) Ἀράχ. Γιουμίδια νὰ γέμ' (ὁμοίᾳ τῇ προηγούμενῃ) αὐτόθ. β) Τὰ πρὸς γέμισιν τοῦ ὅπλου πυρομαχικὰ Πελοπν. (Καρδαμ.): Τὸ γεμίδι τῆς πιστόλας. Συνών. γέμιση 2. γ) Τὰ ἐνυφαινόμενα εἰς τὸν ἱστὸν διάφορα ἐγχρώμα νήματα πρὸς σχηματισμὸν ποικί- λων σχεδίων Πελοπν. (Μαντίν.): Ἄσμ.

Τὰ παλληκάρια τὰ καλὰ παίρνουν καλὰς γυναικας, νὰ ξέρουν ρόκα κι ἀργαλειό, κεδίδια καὶ γιομίδια.

2) Διάφορα τραγήματα, οἷον σῦκα, σταφίδες, ἀμύγδαλα, ἄτινα τοποθετοῦνται ἐντὸς τῆς κοιλιακῆς χώρας εἰς τὴν θέσιν τῶν ἐντοσθίων τῶν μαγειρευομένων πτηνῶν ἢ ἀρνίων ἢ ἐριφίων ἢ λαγῶν ἢ χρησιμοποιοῦνται ὡς γέμισμα κατὰ τὴν παρασκευὴν διαφόρων φαγητῶν Θεσσ. (Δομοκ.) Ὀρράκ. (Σουφλ.) Κρήτ. Μακεδ. (Χαλκιδ.) —Λεξ. Αἰν. Βλαστ., ἐνθ' ἄν.: Τὸ γεμίδι τῇ ὀρνιθας, τῷ δολμαδῶνε Κρήτ. Γι- μίδ' γιὰ λουκάφ'κον Χαλκιδ. Συνών. γέμιση 1. 3) Τὸ ἐπίστρωμα τῆς ἰλῦος, τὸ ὁποῖον ἀφίνει εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῶν κτημάτων τὸ ὕδωρ πλημμυρίσαντος παραρρέοντος πο- ταμοῦ ἢ χειμάρρου Ὀρράκ. (Σουφλ.): Μᾶς ἄφ'σι φέτου οὐ πονταμός πούλν γιουμόδ'. Συνών. γουλισιῖά, χυλή.

γεμίζω κοιν. καὶ Πόντ. (Οἰν.) γεμίζ-ζω Κῶς Μεγίστ. Νίσυρ. γεμίντζω Ἀστυπ. Λειψ. Λέρ. Σίφν. γεμίζου Πε- λοπν. (Κίτ. Μάν.) γεμίν-νω Χίος (Πυργ. Χαλκ.) γεμῖω Πόντ. (Ἰνέπ.) ἐμίζω Νάξ. (Ἀπύρανθ.) ἐμίζ-ζω Κάλυμν. Κάσ. Μεγίστ. Σύμ. γιμίζ-ζω Μεγίστ. γιμίζου Ἀλόνν. Ἡπ. Θεσσ. (Πτελοπούλ. Σταυρ. Τρίκερ.) Ὀρράκ. (Κομοτ. Μαρών.) Κυδων. Λέσβ. Μακεδ. (Ἀλιστρ. Σέρρ. Σαρακ. Χαλκιδ.) Πάρ. (Λεῦκ.) Σάμ. Σκόπ. Στερελλ. (Παρνασσ.) γιμίνου Μακεδ. (Βόιον) γιμίν-νον Λυκ. (Λιβύσσ.), ἐμίζ-ζω Μεγίστ. γιομίζω κοιν. γιομίζου Εὐβ. (Αὐλωνάρ.) Πελοπν. (Κίτ. Λάγ. Μάν.) γιουμίζου βόρ. Ἰδιώμ. γιουμίνου Μακεδ. (Βόιον) γιομίνω 'μα Τσακων. (Χαβουτσ.) γιομίνουρ ἐνι Τσακων. (Μέλαν. Πραστ.) γιομάω Πελοπν. (Παλαιοχ.) γιομάου Πελοπν. (Γαργαλ. Δίβρ. Κόκκιν. Κοπαν. Λογγ.) Μετοχ. ἄορ. γιομικῶ Τσακων. (Χαβουτσ.)

Τὸ ἀρχ. γεμίζω.

Α) Μετβ. 1) Πληρῶ τι ἐντελῶς, καθιστῶ τι κατάφορτον κοιν. καὶ Πόντ. (Ἰνέπ. Οἰν.) Τσακων. (Μέλαν. Χαβουτσ.): Γεμίζω τὸ βαρέλι κρασί - τὸ καλάθι σταφύλια - τὸ σταμνὶ νερό - τὸ σακκὶ κριθάρι - τὸ λάκκο χῶμα. Γιουμίζω τὴν τσέπη μου καρύδια - τὸ μαξιλάρι πούπουλα - τὸ ὅπλο κοιν. Θὰ γιομίσω τὸ σακκὶ φόρ' ἀπάνον χόρτα (φόρ'=φόρα=μέχρι) Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) Ὅλο ξιδιάζεις το καὶ σύ, μεθήρα, τὸ κρασί, μὰ τοῦ χρόνου δὲ σὲ 'εμίζω (μεθήρα=στάμνος) Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Γιουμίζου τοῦ μαστραπᾶ γιρὸ Μακεδ. (Κα- στορ.) Ν' ἐρέκα τὰ βξύση γιομῖνα τὰν κουνία ὕο (τὴν εὐρον εἰς τὴν βρύσην γεμίζουσιν τὴν στάμναν μὲ νερό) Μέλαν. Ἐγιομίσσε σᾶτσι δὴ σταμνία 'αἰ (ἐγέμισεν ἐφέτος δύο πι- θάρια λάδι) αὐτόθ. Ἐνι γιομῖνα μασούξα (γεμίζω μασού- ρια) αὐτόθ. Γιουμᾶμε τὰ μασούρια 'ς τὸν ἄδραχτο Πελοπν. (Παλαιοχ.). Γιόμισε ἓνα βυτινᾶρι ἐλιές Πελοπν. (Ἀναβρ.) Γιόμισα τὰ κουρούπια τῷ γοττῶνε μὲ καθαρό νερό Πελοπν. (Καρδαμ.) Φεύγα, θὰ σὶ γιουμίσου κουρνιαχτὸ Εὐβ. (Στρό- πον.) Ἀρμέξαρι τὰ πρόβατα κι γιουμίσαι ἓνα μέτρον ζιστὸ γάλα (μέτρο=δοχεῖον μετρήσεως γάλακτος χωρητι- κότητος δεκαπέντε ὀκάδων) Ὀρράκ. (Αἰν.) Γεμίντζαμε τὴν κάμαρα κριθάρια Σίφν. Ἐγίμιζ-ζεν δὰ βαρέλ-λια Μεγίστ. Τοῦ γεμίντζει τὴ βούργια (τοῦ γεμίζει τὸν σάκκον) Λειψ. Γεμίζω τὸ ἄλῶνι (=πληρῶ αὐτὸ σταχύων πρὸς ἄλῶνι- σμὸν) Φολέγ. Μαζεῖνουμε σάλματα ἀπὸ τ' ἄλῶνι καὶ γιο- μίζουμε τὰ στρώματα καὶ τίς μαξιλάρες (σάλματα=χονδρά

